

Ad multos annos!

Nemzetközi kapcsolatok, békerendszerek, szerződések és diplomácia, magyar külpolitika és a francia kapcsolat. Amennyiben e fogalmak hazai szakirodalmában elmerülünk, nem kétséges, hogy az elsőkhöz Fülöp Mihály kiemelkedő szakmai eredményeivel találkozunk. Egy olyan életművet ünnepelhetünk jelen kötet megjelenésével, amely immár öt évtizedre visszatekintve járult hozzá a magyar külügyi szakértők és diplomaták generációinak oktatásához és pályára állításához.

Fülöp Mihály tudományos érdeklődése 1975-ben a Budapesti Corvinus Egyetem jogelőd intézményében, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen megszerzett közgazdász végzettségét követően egyre inkább a történelmi kérdések, a magyar külpolitika tanulmányozása és az európai békerendszerek felé fordult. Így 1977-ben a közgazdaságtudományok doktora, majd 1993-ban a történelemtudományok kandidátusa lett. Tudományos eredményei révén szakmai előmenetele is biztosított volt: 1975 és 2000 között tanársegédként, adjunktusként, docensként, majd egyetemi magántanárként végzett elismert oktatói tevékenységet a Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Tanszékén és jogelődjein. Ezzel párhuzamosan kutatóként 1975 és 2000 között részt vett a Magyar Külügyi Intézet munkájában, sőt a rendszerváltás körüli átmenet időszakában igazgatója is volt az intézetnek.

Az új felsőoktatási elvárásokhoz alkalmazkodva Fülöp Mihály 1999-ben eredményesen teljesítette habilitációját Magyarországon. Ugyanakkor közel tíz éven keresztül oktatott francia nyelven diplomáciatörténeti tantárgyakat franciaországi egyetemeken és doktori iskolákban (Sorbonne, École Normale Supérieure, Sciences Po, Lyon, Orléans, Grenoble). Francia nyelvű tudományos és oktatói munkásságának elismeréseként, a magyarországi oktatói közösségben szinte egyedülálló módon, a Conseil National des Universités (Országos Egyetemi Tanács) 22. történelemtudományi osztálya által minősített egyetemi professzor lett Franciaországban is. A magyar tudományos életben pedig az MTA köztestületi tagjaként, sőt a Magyar–Római Történelem Vegyesbizottság titkáráként tette le névjegyét a diplomáciatörténeti kutatások elindítása terén. Munkái révén számos korábban ismeretlen és kiadatlan történeti, diplomáciai forrás láthatott napvilágot, és lett a közös kultúrkinccsünk, valamint történettudatunk részévé.

Kutatóként részt vett a magyar és a francia külügyminisztérium tervező-elemző főosztályainak és külügyi intézeteinek európai uniós kutatási projektjeiben (IFRI – Maison des Sciences de l’Homme), NATO fellow ösztöndíjjal, majd legújabban az Institut Prospective et Sécurité en Europe balkáni geopolitikai kutatócsoport tagjaként regionális kutatásokban. Kutatásait 2004-ben a George Washington Egyetemen Fulbright Fellow-, 2007-ben a Stanford Egyetem Hoover Intézetében Campbell National Fellow-ösztöndíj támogatta. Egyénisége, eredeti kutatási témái és a modern módszertanok ötvözésének köszönhetően az elért eredmények mindig beépültek aktuális oktatói munkásságába, és a magyar közvélemény is folyamatosan megismerhette ezeket.

A nemzetközi ügyek iránti elkötelezettség és a széles szakmai ismertség, valamint kapcsolati háló végig jelen van Fülöp Mihály professzor úr életművében. Ennek is betudható, hogy tudományszervező tevékenységét nemcsak anyaintézményében fejtette ki, de 1999 és 2000 között a Károli Gáspár Református Egyetem Nemzetközi Kapcsolatok Intézet intézetvezetője volt. Sőt, a magyar nemzetköziség egészének érdekeit is szem előtt tartva 2005 és 2008 között a révkomáromi Selye János Egyetem tudományos és nemzetközi rektorhelyetteseként építette a magyar nyelvű felsőoktatási kapcsolatokat. 2010 és 2016 között a Debreceni Egyetem egyetemi tanára volt. 2014-től kapcsolódott be a Nemzeti Közzolgálati Egyetem fejlesztésébe és építésébe. Előbb az NKE Államtudományi Intézetének kutatóprofesszoraként és a Magyary Zoltán Chair kitüntető cím birtokosaként segítette a képzésfejlesztést és a nemzetközi kapcsolatok kiépítését. Majd az NKE Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar létrejöttét követően az Európa-tanulmányok Tanszék oktatási munkájába és tehetséggondozásába kapcsolódott be. Ennek is volt köszönhető, hogy a 2017–2018-as tanévben elnyerte a Kar kiváló oktatója címet. Az NKE Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar életében a Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék egyetemi tanáraként számos tudományos előadással, konferenciák szervezésével, a tanszék nemzetközi oktatási kapcsolatainak bővítésével járult hozzá a közösség építéséhez. A magyar külpolitika történetének és a diplomáciatörténet modern korszakainak elmélyült oktatása nemcsak évtizedes kötelezettség számára, de mindannyian, akik vele együtt dolgozhatunk, látjuk, hogy szívügye is. Elkötelezetten építette a kutatók között a kapcsolatokat, segítve a kortárs és fiatalabb korosztály kiemelkedő tehetségeit. Egyben az elmúlt évtizedekben megjelent magyar, francia, orosz, angol és román nyelvű kötetei és tanulmányai az 1947-es párizsi béke körülményeiről és részleteiről, a szövetségesek Európa-politikájáról, a Külügyminiszterek Tanácsának vagy az Európai Tanácsadó Bizottság működéséről, a magyar bilaterális kapcsolatok egyes elemeiről megkerülhetetlen mérföldkövek a jövő tudós- és diplomatagenerációinak oktatásában is.

Kedves Professzor Úr! A magam és a kötet szerzőinek nevében is sok szeretettel és tisztelettel köszöntelek 70. születésnapod alkalmából! Kimagaslóan értékes, példamutató pályafutás állomása e kerek születésnap, amely semmiképp sem záróakkord, hanem egy új feladatkör kezdete. Immár az NKE szenátusa által is *professor emeritusi* körbe emelve, kérlek, légy továbbra is egyetemi közösségünk megbízható, aktív segítője! E kötet szerzőivel közösen kívánunk szerető családot és barátaid körében megélt, további alkotó gondolatoktól termékeny, egyben az egyetemi közösségért végzett munkával és rendkívüli tudományos aktivitással teli évtizedeket! Isten éltesen, *ad multos annos!*

Deli Gergely
rektor